

[Pradžia](#) > ... > [Kreipimasis į Teismą](#) > [Kur Ir Kaip](#) > [Išlaidos](#) > Luxembourg

Išlaidos

Turinį pateikė

Liuksemburgas

Liuksemburgas

Šiame puslapyje pateikiama informacija apie teismo išlaidas Liuksemburgo Didžiojoje Hercogystėje.

Teisininkų uždarbio reglamentavimo sistema

Antstoliai

Antstolių užmokestis reglamentuojamas Didžiojo hercogo potvarkiu. Tai 1991 m. sausio 24 d. Didžiojo hercogo potvarkis dėl antstolių įkainių nustatymo. Informacija šiuo klausimu pateikiama [Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės teismo antstolių rūmų](#) interneto svetainėje.

Advokatai

Pagal iš dalies pakeisto 1991 m. rugpjūčio 10 d. Advokatūros įstatymo 38 straipsnį užmokesčio sumą nustato ir darbo išlaidas apskaičiuoja advokatas. Nustatydamas užmokestį advokatas atsižvelgia į įvairius bylos aspektus, pavyzdžiui, bylos svarbą, sudėtingumą, pasiektą rezultatą ir kliento finansinę padėtį. Jeigu nustatant šią sumą viršijamos priimtinos normos, išnagrinėjusi įvairius minėtus bylos aspektus jas sumažina Advokatų taryba. Informacija šiuo klausimu pateikiama [Liuksemburgo advokatūros](#) interneto svetainėje.

Nustatytosios išlaidos

Nustatytosios civilinio proceso išlaidos

Bylą pateikiant nagrinėti civilinių bylų teismui mokamos tik nustatytosios antstolio ir advokato išlaidos. Iš esmės civilinių bylų teismuose išlaidų nepatiriama. Paskelbus teismo sprendimą vėliau gali atsirasti išlaidų, susijusių su jo vykdymu ir bylą laimėjusios šalies ieškinio tenkinimu.

Nustatytosios baudžiamojo proceso išlaidos

Nustatytosios baudžiamojo proceso išlaidos

Išduodant nuosprendžio baudžiamojoje byloje nuorašą už puslapį imamas 0,25 euro centų mokestis. Kitų išlaidų nėra, išskyrus baudžiamosios bylos kopijavimo išlaidas: paprastai kopijos prašiusiam advokatui taikomas toks pat mokestis už puslapį.

Proceso etapas, kuriuo šalis turi apmokėti nustatytąsias išlaidas

Pagal Ikiteisminio tyrimo kodekso 59 straipsnį civilinį ieškinį pateikusi šalis (t. y. skundą pateikusi šalis) jį registruojančiam asmeniui turi užstatyti sumą, laikomą būtina proceso išlaidoms padengti, jeigu ji negavo teisinės pagalbos.

Ikiteisminio tyrimo teisėjas nutartyje pažymi, kad skundas pateiktas. Atsižvelgdamas į civilinį ieškinį pateikusios

šalies lėšas jis nustato užstato sumą ir terminą, per kurį jis turi būti pateiktas; nepateikus užstato skundas gali būti nepriimamas. Be to, civilinį ieškinį pateikusių šalį, neturinčią pakankamų lėšų, jis gali atleisti nuo prievolės pateikti užstatą.

Tačiau ši tvarka taikoma skundams, kuriuos civilinį ieškinį pateikusi šalis teikia ikiteisminį tyrimą atliekančiam teisėjui. Kai skundai teikiami prokuratūroms ir atitinkamai civilinius ieškinius pateikusių šalių skundai – bylą iš esmės nagrinėjančiam teismui (skundas teikiamas vykstant procesui ir nagrinėjant bylą), teismo išlaidų nėra.

Konstitucinio proceso išlaidos

Šios srities išlaidos nenustatytos.

Teisinių atstovų pateiktina išankstinė informacija

Šalių teisės ir pareigos

Pagal iš dalies pakeistose 2005 m. kovo 16 d. *Liuksemburgo advokatūros vidaus darbo tvarkos taisyklėse* nustatytus principus teisiniai atstovai (advokatai) šalims, ketinančioms pradėti galimą procesą, privalo teikti išankstinę informaciją. Ši informacija turi padėti šalims susipažinti su savo teisėmis ir pareigomis, savo galimybėmis laimėti bylą ir galimomis išlaidomis, įskaitant pralaimėjus bylą patiriamas išlaidas.

Informacijos apie teismo išlaidas šaltiniai

Kur rasti informacijos apie teismo išlaidas Liuksemburge?

- Minėtuose teisiniuose ir interneto šaltiniuose;
- generalinės prokuratūros priėmimo ir teisinės informacijos skyriuje;
- per generalinėje prokuratūroje rengiamas nemokamas konsultacijas moterų teisių klausimais.

Kokiomis kalbomis galima rasti informacijos apie teismo išlaidas Liuksemburge?

- Teisės šaltiniai pateikiami prancūzų kalba.
- Kita informacija, visų pirma minėtų priėmimo skyriaus ir įstaigų žodinė informacija, teikiama anglų, liuksemburgiečių, prancūzų ir vokiečių kalbomis.

Kur rasti informacijos apie tarpininkavimą?

Informacija apie tarpininkavimą pateikiama [Liuksemburgo tarpininkavimo ir įgaliotų tarpininkų asociacijos](#) (ALMA Asbl) interneto svetainėje, [Liuksemburgo advokatūros tarpininkavimo centro](#) (CMBL) interneto svetainėje ir [Teisingumo ministerijos](#) interneto svetainėje.

Teisinė pagalba

Kokios pajamų ribos taikomos kaltinamajam norint gauti teisinę pagalbą civilinėje byloje arba baudžiamojoje byloje?

Kokiais atvejais ir kokiomis sąlygomis gali būti teikiamas teisinės pagalbos prašymas?

Nepakankamai lėšų turintys fiziniai asmenys Liuksemburgo Didžiojoje Hercogystėje turi teisę gauti teisinę pagalbą savo interesams ginti, jeigu jie yra Liuksemburgo piliečiai, užsieniečiai, kuriems suteiktas leidimas gyventi šalyje, Europos Sąjungos valstybės narės piliečiai arba užsieniečiai, kurie, remiantis tarptautine sutartimi, turi tokią pat teisę gauti teisinę pagalbą kaip ir Liuksemburgo piliečiai.

Teisę gauti teisinę pagalbą visose civilinėse ir komercinėse bylose nagrinėjant tarpvalstybinius ginčus, nurodytus

2003 m. sausio 27 d. Tarybos direktyvoje 2003/8/EB, numatančioje teisės kreiptis į teismą įgyvendinimo tarptautiniuose ginčiuose pagerinimą nustatant minimalias bendras teisinės pagalbos tokiuose ginčiuose taisykles, taip pat turi užsieniečiai, kurių oficiali arba faktinė gyvenamoji vieta yra kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, išskyrus Daniją.

Teisinė pagalba civilinėse arba komercinėse bylose taip pat gali būti teikiama pirmojoje pastraipoje nurodytam asmeniui, kurio oficiali arba faktinė gyvenamoji vieta yra Liuksemburge, siekiančiam gauti Liuksemburgo advokato teisinės konsultacijas, įskaitant su teisinės pagalbos prašymu, teiktinu kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, susijusių dokumentų rengimą, tol, kol toje valstybėje gaunamas teisinės pagalbos prašymas pagal minėtos 2003 m. sausio 27 d. Tarybos direktyvos 2003/8/EB nuostatas.

Teisinė pagalba bet kuriam kitam pakankamai lėšų neturinčiam užsieniečiui taip pat gali būti suteikta vykdant procedūras, susijusias su užsieniečių teise į prieglobstį, atvykimu į šalį, buvimu, įsikūrimu ir išsiuntimu. Jeigu šiems užsieniečiams pagal kitas teisės nuostatas pripažįstama teisė prašyti, kad advokatūros pirmininkas paskirtų advokatą, teisinė pagalba jiems suteikiama neviršijant advokatui mokėtino užmokesčio ir remiantis tik tuo, kad šie asmenys turi nepakankamai lėšų.

Ar prašantys suteikti teisinę pagalbą fiziniai asmenys turi nepakankamai lėšų, vertinama atsižvelgiant į visas pareiškėjo ir su juo šeimoje gyvenančių asmenų bendras bruto pajamas ir turtą pagal iš dalies pakeisto 1999 m. balandžio 29 d. įstatymo dėl teisės gauti minimalųjį gyvenimo lygį nustatymo 19 straipsnio 1 dalies bei 20 straipsnio nuostatas ir neviršijant minėto iš dalies pakeisto 1999 m. balandžio 29 d. įstatymo 5 straipsnio 1, 2, 3, 4 ir 6 dalyse nustatytų sumų. Tačiau į asmenų, gyvenančių su pareiškėju šeimoje, lėšas neatsižvelgiama, jeigu sutuoktiniai ar įprastai toje pačioje šeimoje gyvenantys asmenys yra priešingos proceso šalys arba jeigu skiriasi šių šalių interesai, susiję su bylos dalyku, ir dėl to lėšas būtina vertinti atskirai.

Jeigu pareiškėjas yra teismo procese dalyvaujantis nepilnametis, teisinė pagalba jam teikiama neatsižvelgiant į jo tėvų ar šeimoje kartu su juo gyvenančių asmenų finansinę padėtį, nepažeidžiant valstybės teisės reikalauti, kad nepilnamečio teisinei pagalbai valstybės skirtas išlaidas kompensuotų pakankamai lėšų turintis jo tėvas ar motina.

Teisė gauti teisinę pagalbą taip pat gali būti pripažįstama asmenims, kuriems pagalba nebūtų teikiama atsižvelgiant į nustatytas lėšas, jeigu tai pagrindžiama rimtomis priežastimis, susijusiomis su pareiškėjo socialine, šeimine ar materialine padėtimi.

Kokios yra teisinės pagalbos teikimo taisyklės?

Teisinės pagalbos teikimo taikymo taisyklės nustatytos Didžiojo hercogo potvarkiu.

Teisinė pagalba teikiama ir ieškovui, ir atsakovui bylą nagrinėjant ypatingąją ar ginčo teisena teisme ir neteisminėse institucijose.

Ji teikiama visų ieškinių, pateiktų bendrosios kompetencijos ar administraciniame teisme, atveju.

Suteikti pagalbą gali būti prašoma ieškinio, dėl kurio ją prašoma suteikti, nagrinėjimo metu; jeigu pagalba suteikiama, ji taikoma atgaline data nuo ieškinio pateikimo teismui dienos arba bet kurios kitos dienos, kurią turi nustatyti advokatūros pirmininkas.

Teisinė pagalba taip pat gali būti teikiama imantis veiksmų dėl apsaugos priemonių ir teismo sprendimų ar bet kokių kitų vykdomųjų raštų vykdymo.

Tačiau teisinė pagalba neteikiama savaeigių transporto priemonių savininkams, turėtojams ar vairuotojams, kai ginčai susiję su tokios transporto priemonės naudojimu, verslininkams, pramonininkams, amatininkams arba laisvųjų profesijų atstovams, kai ginčai susiję su jų komercine arba profesine veikla, išskyrus tinkamai pagrįstus išimtiniais atvejais, ar apskritai nagrinėjant ginčus, kylančius dėl prašančio suteikti teisinę pagalbą asmens spekuliacinės veiklos.

Tačiau pirmesnėje pastraipoje nurodytais atvejais advokatūros pirmininkas teisinę pagalbą gali suteikti nagrinėjant tarpvalstybinius ginčus, kuriems taikoma minėta 2003 m. sausio 27 d. Tarybos direktyva 2003/8/EB.

Baudžiamosiose bylose teisinė pagalba neapima nuteistiesiems priteistų išlaidų ir baudų.

Civilinėse bylose teisinė pagalba neapima nei proceso kompensacijos, nei kompensacijos piktnaudžiavimo procesu ir įžeidžiamo proceso atveju.

Teisinę pagalbą atsisakoma teikti asmeniui, kurio ieškinys aiškiai nepriimtinas, nepagrįstas, neteisėtas arba jo dalykas yra neproporcingas išlaidoms.

Teisinę pagalbą atsisakoma teikti, jeigu pareiškėjas turi teisę iš trečiojo asmens koku nors pagrindu gauti išlaidų, kurios turi būti padengiamos teikiant teisinę pagalbą, kompensaciją.

Teisinės pagalbos gavėjas turi teisę gauti advokato ir visų teisingumo vykdymą užtikrinančių pareigūnų pagalbą, reikalingą bylai, procesui ar jo vykdymui užtikrinti.

Sprendimas suteikti teisinę pagalbą

Sprendimą suteikti teisinę pagalbą priima pareiškėjo faktinės gyvenamosios vietos apygardos advokatūros pirmininkas arba šiuo tikslu jo įgaliotas advokatūros tarybos narys. Jeigu pareiškėjas gyvenamosios vietos neturi, sprendimą priima Liuksemburgo advokatūros tarybos pirmininkas arba šiuo tikslu jo įgaliotas kolegijos tarybos narys.

Pakankamų lėšų neturintys asmenys į advokatūros pirmininką kreipiasi jo priėmimo valandomis arba raštu.

Jeigu policijos sulaikytas asmuo tvirtina, kad turi teisę gauti teisinę pagalbą, ir prašo ją suteikti, sulaikymo metu jam padedantis advokatas perduoda prašymą advokatūros pirmininkui.

Jeigu ikiteisminio tyrimo teisėjas įtariamajam, tvirtinančiam, kad turi teisę gauti teisinę pagalbą, ir prašančiam ją suteikti, paskiria gynėją, ikiteisminio tyrimo teisėjas perduoda prašymą advokatūros pirmininkui.

Advokatūros pirmininkas patikrina, ar pareiškėjo lėšos nepakankamos, ir, jeigu tai nustato, suteikia pareiškėjui teisę gauti teisinę pagalbą ir paskiria pareiškėjo laisvai pasirinktą advokatą arba, pareiškėjui nepasirinkus, ar, advokatūros pirmininko nuomone, pasirinkus netinkamai, savo pasirinktą advokatą. Advokatas privalo vykdyti jam pavestus įgaliojimus, nebent kiltų kliūčių ar interesų konfliktas.

Visais skubiais atvejais advokatūros pirmininkas gali suteikti laikiną teisę gauti teisinę pagalbą jo nustatytiems veiksams, netaikant kitų formalumų.

Nepilnamečio teisinės pagalbos prašymas

Jeigu advokatūros pirmininkas patenkina nepilnamečio, kuris dėl tėvų turimų lėšų nepatenka į pakankamai lėšų neturinčių asmenų grupę, teisinės pagalbos prašymą, pranešant tėvams apie sprendimą nepilnamečiui suteikti teisinę pagalbą nurodoma, kad valstybė turi teisę iš abiejų tėvų reikalauti kompensuoti sumas, valstybės išmokėtas nepilnamečiui teikiant teisinę pagalbą.

Per dešimt dienų nuo pranešimo apie advokatūros pirmininko sprendimą kiekvienas iš minėtų tėvų gali pateikti apeliacinį skundą Drausmės ir administracijos tarybai, priimančiai galutinį sprendimą. Drausmės ir administracijos taryba sprendimą priima per keturiasdešimt dienų nuo skundo pateikimo.

Advokatūros pirmininkas galutinio sprendimo suteikti nepilnamečiui teisę gauti teisinę pagalbą kopiją perduoda teisingumo ministrui.

Registro ir turto administracijai, į kurią kreipiasi teisingumo ministras, pavedama iš pakankamai lėšų turinčių tėvų išieškoti sumas, valstybės išmokėtas teikiant teisinę pagalbą nepilnamečiui.

Teisinės pagalbos nutraukimo sąlygos

Advokatūros pirmininkas nutraukia teisinę pagalbą pareiškėjui netgi prasidėjus procesui arba atlikus veiksmus, dėl kurių ji buvo suteikta, jeigu pagalba gauta pateikus klaidingus pareiškimus arba dokumentus. Advokatūros pirmininkas gali nutraukti teisinę pagalbą, jeigu vykstant šiam procesui arba vykdant šiuos veiksmus arba dėl šių veiksmų vykdymo teisinės pagalbos gavėjas įgyja lėšų, kurias turint teisinės pagalbos prašymo pateikimo dieną ši pagalba nebūtų buvusi suteikta. Pagalbos gavėjas arba paskirtasis advokatas advokatūros pirmininkui privalo pranešti apie visus tokius pasikeitimus.

Nutraukus teisinės pagalbos teikimą gavėjas privalo nedelsdamas padengti bet kokio pobūdžio išlaidas, mokesčius, užmokesčius, kompensacijas, rinkliavas, honorarus, užstatus ir avansus, kurie jam jau buvo suteikti.

Apie advokatūros pirmininko sprendimą nutraukti teisinės pagalbos teikimą nedelsiant pranešama teisingumo ministrui. Valstybės turto ir registro administracijai pavedama iš gavėjo išieškoti valstybės išmokėtas sumas.

Skundai dėl teisinės pagalbos teikimo nutraukimo

Pareiškėjas advokatūros pirmininko sprendimus atsisakyti suteikti teisinę pagalbą arba nutraukti jos teikimą gali apskųsti Drausmės ir administracijos tarybai. Skundas Drausmės ir administracijos tarybos pirmininkui atsiunčiamas registruotu laišku per dešimt dienų nuo pranešimo apie advokatūros pirmininko sprendimą gavimo. Drausmės ir administracijos taryba arba vienas iš šiuo tikslu jos įgaliotų narių išklauso pareiškėjo paaiškinimus.

Drausmės ir administracijos tarybos sprendimą apeliacine tvarka galima apskųsti Apeliacinei drausmės ir administracijos tarybai. Taikant išimtį, apeliacijos pateikimo terminas yra penkiolika dienų.

Teismas, kuriam pateikiama nagrinėti byla, paskiria notarus ir teismo antstolius padėti teisinės pagalbos gavėjams. Jeigu jų nepaskiria teismas, kuriam pateikiama byla, notarus automatiškai paskiria Notarų rūmų pirmininkas, o teismo antstolius – Antstolių rūmų pirmininkas.

Didžiojo hercogo potvarkyje nustatytos taisyklės, pagal kurias teikiama teisinė pagalba, remiamos išlaidos, teikiant pagalbą valstybės išmokėtų sumų išieškojimo sąlygos bei taisyklės ir valstybės kompensacijos mokėjimo advokatui, padedančiam pakankamai lėšų neturintiems asmenims, taisyklės nepažeidžiant galimos advokato teisės gauti užmokestį, jeigu dėl proceso baigties arba dėl kitų priežasčių šių asmenų finansinė padėtis pagerėtų.

Visos valdžios institucijos privalo padėti tiek rengiant dokumentus, būtinus teisinės pagalbos prašymui pateikti, tiek juos tikrinant; jos negali remtis profesine ar administracine paslaptimi.

Kokia pajamų riba taikoma nusikaltimo aukai norint gauti teisinę pagalbą?

Ar suteikti teisinę pagalbą prašantys fiziniai asmenys turi nepakankamai lėšų, vertinama atsižvelgiant į visas pareiškėjo ir su juo šeimoje gyvenančių asmenų bendras bruto pajamas ir turtą pagal iš dalies pakeisto 1999 m. balandžio 29 d. įstatymo, kuriuo nustatoma teisė gauti minimalųjį gyvenimo lygį, 19 straipsnio 1 dalies ir 20 straipsnio nuostatas ir neviršijant minėto iš dalies pakeisto 1999 m. balandžio 29 d. įstatymo 5 straipsnio 1, 2, 3, 4 ir 6 dalyse nustatytų sumų. Tačiau į asmenų, gyvenančių su pareiškėju šeimoje, lėšas neatsižvelgiama, jeigu sutuoktiniai ar įprastai toje pačioje šeimoje gyvenantys asmenys yra priešingos proceso šalys arba jeigu skiriasi šių šalių interesai, susiję su bylos dalyku, ir dėl to lėšas būtina vertinti atskirai.

Ar nusikaltimo aukai keliamos kitos teisinės pagalbos gavimo sąlygos?

Ne, kitų teisinės pagalbos gavimo sąlygų nusikaltimo aukai nekeliami.

Ar kaltinamajam keliamos kitos teisinės pagalbos gavimo sąlygos?

Ne, kitų teisinės pagalbos gavimo sąlygų kaltinamajam nekeliami.

Ar yra nemokamų procedūrų?

Ne, kitų nemokamų procedūrų nėra.

Kada bylą pralaimėjusi šalis turi padengti bylą laimėjusios šalies išlaidas?

Civilinėse bylose

Pralaimėjusiai šaliai bus priteista padengti išlaidas; tik teismas gali priimti specialų ir motyvuotą sprendimą, kad visas išlaidas ar dalį jų turės padengti kita šalis.

Kai atrodo neteisinga vienai šaliai paskirti padengti jos išleistas sumas, kurios nėra įtrauktos į išlaidų sąrašą,

teisėjas gali kitai šaliai priteisti sumokėti tai šaliai jo nustatytą sumą.

Šios taisyklės yra nustatytos naujajame Civilinio proceso kodekse ir 1974 m. kovo 21 d. Didžiojo hercogo potvarkyje dėl advokatų ir įgaliotinių mokesčių ir atlygių.

Baudžiamosiose bylose

Kiekvieno apkaltinamojo nuosprendžio prieš įtariamąjį už nusikaltimą ir prieš asmenis, turintiems civilinę atsakomybę, prieš civilinės bylos šalį atveju išlaidas privalo apmokėti net viešajam interesui atstovaujanti šalis. Tačiau jei pralaimi civilinė šalis, ji laikoma asmeniškai atsakinga apmokėti visas proceso išlaidas, jei būtent ji buvo ieškinį pateikusi šalis. Jei ji prisijungė prie prokuroro, ji turi apmokėti tik išlaidas, susijusias su savo pačios dalyvavimu.

Kai atrodo neteisinga vienai šaliai paskirti padengti jos išleistas sumas, kurios nėra įtrauktos į išlaidų sąrašą, teisėjas gali kitai šaliai priteisti sumokėti tai šaliai jo nustatytą sumą.

Šios taisyklės yra nustatytos Baudžiamojo proceso kodekse ir 1974 m. kovo 21 d. Didžiojo hercogo potvarkyje dėl advokatų ir įgaliotinių mokesčių ir atlygių.

Ekspertų užmokestis

Kiekviena šalis turi sumokėti savo samdytų ekspertų užmokestį.

Vertėjų raštu ir žodžiu užmokestis

Kiekviena šalis turi sumokėti savo vertėjų raštu ar žodžiu užmokestį.

Susiję dokumentai

[Liuksemburgo ataskaita dėl išlaidų skaidrumo tyrimo](#) (551 Kb)

■ Paskutinis naujinimas: 05/08/2025

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.